

باسمہ تعالیٰ



وزارت جهاد کشاورزی

سازمان جهاد کشاورزی استان اصفهان

مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان شهرضا

لیپمای کشاورزی

شهرستان شهرضا

تهیه گننده: واحد اطلاعات و آمار ۱۳۹۷

* معرفی شهرستان :

موقعیت جغرافیایی شهرستان : (طول و عرض جغرافیایی - موقعیت استانی و ...)

طول شرقی : ۵۱ درجه و ۵۲ دقیقه

عرض شمالی : ۳۲ درجه و ۱ دقیقه

موقعیت : ۸۰ کیلومتری جنوب مرکز استان از شمال و شرق به شهرستان اصفهان ، از جنوب به شهرستان

آباده (استان فارس) ، از جنوب غربی به شهرستان سمیرم ، از غرب به شهرستانهای مبارکه و دهاقان

محدود می باشد. متوسط ارتفاع از سطح دریا شهرستان ۱۸۲۵ متر می باشد.

۱۴۰ میلی متر	میانگین بارش سالیانه	۲ تعداد شهر (عدد)	۲۸۲۰ کیلومتر مربع	مساحت شهرستان
نیمه خشک	اقلیم شهرستان	۲۵ تعداد روستا (عدد)	۲۸۸۵۵ سطح اراضی کشاورزی (هکتار)	
۱	رودخانه (عدد)	۴ تعداد دهستان (عدد)	۱۸۲۵ ارتفاع متوسط از سطح دریا	
۴۰۸	چاه (حلقه)	۱ تعداد بخش (عدد)	۱۳۶۷۷۹ جمعیت شهری (نفر)	
۱۱۲	قنات (رشته)	۷۵۰۰ نفر	۱۹۵۱۸ جمعیت روستایی (نفر)	
۲۰	چشمه (عدد)	تعداد شاغل	۳۵۰۰ جمعیت عشایری (نفر)	

ادارات تابعه وزرات جهاد کشاورزی موجود در شهرستان :

- ✓ مرکز جهاد کشاورزی دهستان اسفرجان
- ✓ مرکز جهاد کشاورزی دهستان دشت (مهیار)
- ✓ اداره منابع طبیعی و آبخیزداری ، شبکه دامپزشکی ، اداره امور عشایر ، اداره تعاون روستایی و اتحادیه های مربوطه

سیمای بخش کشاورزی شهرستان دریک نگاه :

میزان تولید (تن)	میزان سطح (هکتار)	تعداد واحد تولیدی (عدد)	عنوان
۱۰۲۰۷۹	۶۶۲۷	—	محصولات زراعی
۵۸۶۸۰	۳۶۲۰/۳	—	محصولات باغی و گلخانه ای
گوشت قرمز ۴۲۱۲	شیر ۸۹۴۱۱	۴۱۳۳	دام
۲۳۰۰۰	—	۱۴۷	طیور
—	—	۴۶	آبزیان
۱۶۸۳۸۵	—	۲۷	صنایع کشاورزی و فرآوری محصولات (به بهره برداری رسیده)

* مهمترین تولیدات زراعی : گندم ،جو ،آفتابگردان روغنی ،ذرت علوفه ای

* مهمترین تولیدات باگی : انار،انگور،سیب درختی

* مهمترین تولیدات دام ، طیور و آبزیان : شیرخام، گوشت قرمز، گوشت مرغ ، عسل

* میزان تولید محصولات زراعی شاخص شهرستان

میزان اشغال	میزان تولید (تن)	میزان سطح (هکتار)	عنوان
۶۰۰	۶۵۰۰	۱۳۰۰	گندم (آبی و دیم)
۱۶۰۰	۱۵۰۴۰	۳۲۰۰	جو (آبی و دیم)
۹۰۰	۶۵۶۰۰	۱۶۰۰	علوفه (ذرت ، یونجه ، شبدر و ...)
۸۰	۱۰۱	۵۲	حبوبات (نخود ، لوبیا ، عدس و ..)
۳۵	۴۸	۲۵	دانه های روغنی (کلزا ، آفتابگردان ، گلرنگ و ..)
۴۰۰	۱۳۰۵۰	۴۵۰	صیفی جات (خیار ، گوجه ، هندوانه و ...)

محصولات زراعی شاخص شهرستان

	۶۵۰۰	۱۳۰۰	گندم
	۱۵۰۴۰	۳۲۰۰	جو
	۶۰۰۰۰	۱۰۰۰	ذرت علوفه ای
	۱۳۲۷۰	۴۵۰	صیفی جات (طالبی ، هندوانه ، و ...)

* میزان تولید محصولات باغبانی و گلخانه ای شاخص

میزان اشتغال	واحد	میزان تولید	میزان سطح (هکتار)	عنوان
۳۹۰	تن	۱۲۸۰۰	۴۰	محصولات گلخانه ای سبزی
۴۰	تن	۶۲۰	۰/۳	قارچ خوراکی
۱۲۰	شاخص	۶۳۰۰۰۰	۴/۵	گل شاخه بریده
۱۸۰	اصله	۱۲۰۰۰۰۰	۳/۵	گلخانه تولید نشاء
۲۴	کیلوگرم	۴۸	۱۲	کشت زعفران

محصولات باغی شاخص شهرستان

۱۲۵۰	تن	۲۴۷۵۰	۱۶۵۰	انار
۴۰۰	تن	۶۶۰۰	۵۵۰	انگور
۳۵۰	تن	۷۵۰۰	۵۰۰	سیب
۱۶۰	تن	۶۵۰	۲۶۰	گردو
۱۰۰	تن	۸۸۰	۱۱۰	آبالو
۲۵۰	تن	۴۹۰۰	۴۹۰	سایر باغات

دیگر محصولات باغی شهرستان:

تولید انواع نشاء محصولات سبزی و صیفی گلخانه ای و فضای باز ، گیاهان زیستی ، کشت گیاهان

دارویی

*امور دام، طیور و آبزیان :

کوشت	شیر	میزان تولید سالیانه (تن)	تعداد (راس)	تعداد واحد			عنوان
				صنعتی	نیمه صنعتی	سنگی	
۲۰۴۴	-	۲۵۳۷۲	۸۸	-	۱۰۶۷	گاو و گوساله	
۲۱۶۸	-	۱۳۳۶۰۰	۹	-	۸۹۲	گوسفند و بره	
-	۸۹۴۱۱	-	۷۷	-	۸۷۱	تعداد واحد گاوداری شیری	
-	-	-	۱۱	-	۱۹۶	تعداد واحد پرواربندی گوساله	
-	-	-	۴	-	۱۹۸	تعداد واحد گوسفند داشتی	
-	-	-	۵	-	۶۹۴	تعداد واحد بره پرواری	
-	-	-	-	-	۵	تعداد واحد پرورش شتر	
-	-	-	-	-	۱۶	تعداد واحد پرورش بز و بزغاله	

* میزان تولیدات طیور در سال های نرمال :

میزان اشتعال (نفر)	ارزش تولیدات (میلیون ریال)	میزان تولیدات سالیانه (هزار تن)	ظرفیت (قطعه، واحد، کلنی)	تعداد واحد	عنوان
۴۲۰	۵۸۷۸۶۵/۶	۱۳/۰۶۴	۲۴۰۰۰۰	۱۴۰	مرغ گوشتی
۴۰	۱۱۴۹۱۵	۳/۸۳۰۵	۲۳۵۰۰۰	۳	مرغ تخمگذار
۳	۵۴۰۰	۰/۰۹	۴۷۰۰	۱	بوقلمون
۰	۰	۰	۶۰۰	۳	شتر مرغ
۳۰۰	۵۷۳۰۰	۰/۲۲۴	۶۷۰۰۰	۲۹۱	زنبور عسل
۲	۰	۰	۶۰۰۰	۱	آزمایشگاه کنترل کیفی

*سیمای شیلات و آبزی پروری شهرستان:

نام بخش	عنوان	تعداد (مزروعه- استخر)	میزان تولید سالیانه	ارزش تولیدات	میزان اشتغال (نفر)
بندها	تولید ماهیان گرمابی	۲۰	۱۰	۱۰۵	۲
	تولید ماهیان سردابی	۳	۱۸۵۰	۴۰۷	۲
	تولید بچه ماهی (سردابی و گرمابی)	۲۲	۳۲	۴۸۰۰	۲۷
	تولید ماهیان زیستی	۱	۵۰۰۰۰	۲۰۰۰	۲
	تولید ماهی در منابع آبی (سد، رودخانه، آب بند)	۰	۰	۰	۰

* آمار واحدهای صنایع کشاورزی و میزان تولیدات آن :

میزان اشتغال (نفر)	میزان تولید (تن سالانه)	تعداد واحد	بسته بندی و فرآوری محصولات	نام بخش	عنوان
۲۰	۸۴۰	۱	انواع سبزیجات	زراعی	فرآوری محصولات
۱۰	۳۵	۱	گیاهان دارویی		
۱۵	۵۴۰	۲	رب انار و شیره انگور		
۳۴	۱۲۵۰۰	۲	میوه های خشک و پودر میوه	باغی	(پروانه بهره برداری از طريق سازمان
۷	۱۰۰	۱	فرآوری و عمل آوری پسته		
۱۲	۱۰۰	۱	عمل آوری و بسته بندی قارچ		
۸۸	۵۱۳۷۰	۴	لبنیات و شیر خشک	دام، طیور وشیلات	جهاد کشاورزی)
۷۰	۱۴۴۰۰	۲	انواع گوشت		
۲۷	۱۵۰۰۰	۲	خوراک دام و طیور و آبزیان		
۱۸	۵۰۰۰	۲	کود آلی دامی	صنایع کشاورزی	
۸۴	۶۰۶۰۰	۸	سردخانه محصولات باغی		
۹	۲۵۰۰	۱	شستشوی پر مرغ		

تعداد و نام شهرکهای صنعتی موجود در شهرستان : ۸ مورد
 پر زان - رازی - خرم - رنگسازان - پاتله - سپهرآباد - اسفرجان - امین آباد که بجز شهرک
 سپهرآباد بقیه شهرک ها در مناطق روستایی قرار دارند.

*** امور آب و خاک و فنی و مهندسی :**

* برخی از اقدامات انجام شده در امور آب و خاک *

واحد	عدد	عنوان	واحد	عدد	عنوان
هکتار	۸۸۴	تسطیح لیزری اراضی	کیلومتر	۳۶۰	احداث کانال های آبیاری
کیلومتر	۴۵/۵	مرمت و بازسازی قنوات	کیلومتر	۱۸۶/۷۵	شبکه های آبیاری ۳ و ۴
هکتار	۲۳۵	تجهیز و نوسازی اراضی	هکتار	۴۵۹۲	سیستمهای آبیاری تحت فشار
هکتار	۳۵۰	آبرسانی سیار مزارع و باغات	کیلومتر	۱۳۰/۵	لوله گذاری و انتقال آب به مزارع
باب	۹	بندهای انحرافی و خاکی	باب	۴۳۰	احداث استخر ذخیره آب

از دیگر اقدامات امور آب و خاک :

برقی کردن کلیه چاههای کشاورزی شهرستان - تجهیز چاههای کشاورزی

* امور فناوریهای مکانیزه کشاورزی *

* اطلاعات، آمار ماشینها و ادوات دنباله بند کشاورزی و واحدهای مکانیزه شهرستان :

تعداد	عنوان
۶۵۰	تراکتور
۲۰	کمباین
۱۷۳۴	ادوات تهیه بستر
۱۸۳	ماشینها و ادوات کاشت
۲۹۷	ماشینها و ادوات داشت
۴۱۲	ماشینها و ادوات برداشت

شاخص های مکانیزاسیون شهرستان :

ضریب مکانیزاسیون ۱/۹۳

درجه مکانیزاسیون محصولات زراعی . ۹۳/۹ درصد

درجه مکانیزاسیون محصولات باگی ۴۰/۴ درصد

بهره وری از تراکتور ۸۸ درصد

*** ترویج و آموزش کشاورزی :**

برنامه ریزی و اجرای طرحهای ترویجی در زمینه تولید محصولات سالم و ارگانیک ، نظارت و حمایت از عاملین ترویجی با تاکید بر کشاورزان خبره ، تسهیل گران روستایی ، مددکاران ترویجی ، شرکتهای خدمات مشاوره ای ، معرفی و حمایت از بهره برداران ، تولید کنندگان نمونه بخش کشاورزی ، روستایی و عشاپری ، توسعه و تجهیز شبکه ترویجی مناسب با نیاز بخش ، اجرای طرحهای بسیج سازندگی بمنظور جلب مشارکت کشاورزان جوان در امر توسعه کشاورزی ، استفاده از روش های نوین آموزشی در جهت ارتقاء سطح آگاهی ، مهارت ، دانش و بینش بهره برداران بخش کشاورزی و انتقال تبادل اطلاعات و دستاوردهای تحقیقاتی و فنون جدید کشاورزی در سطح مزارع به کشاورزان حائز اهمیت می باشد .

دیگر فعالیت ها و اقدامات ترویجی شهرستان :

۱- اجرای طرح بسیج سازندگی در عرصه های مختلف کشاورزی

۲- اجرای اردوهای طرح هجرت در زمینه کشاورزی

رتبه های بخش کشاورزی شهرستان شهرضا در سطح استان اصفهان

- * تولید نشاء به میزان ۱۲۰ میلیون اصله نشاء در سال . شهرضا به عنوان یکی از قطب های مهم تولید نشاء در کشور بوده و مقام اول استان را دارا است .
- * تولید ۷۵۰ تن عسل در سال ، از نظر کیفی در رتبه اول و از نظر کمی در رتبه سوم استان
- * تولید ۷۵۰۰۰ تن شیر در سال و کسب رتبه سوم استان .
- * تولید ۵۱۰۰ تن گوشت قرمز در سال و کسب رتبه چهارم استان
- * تولید ۲۳۰۰۰ تن گوشت سفید در سال و کسب رتبه پنجم استان .
- * تولید ۲۲۵۰۰ تن انار در سال و کسب رتبه چهارم استان
- * تولید ۷۲۰۰ تن انگور در سال و کسب رتبه پنجم استان

نقاط قوت، فرصت‌ها ، مشکلات و پیشنهادات روستاهای شهرستان شهرضا

الف - فرصت‌ها :

- * بالابودن راندمان تولیدی بعضی از فعالیتها نسبت به سایر استانها و در نتیجه مزیت نسبی شهرستان کم نظیر و منحصر به فرد بودن برخی از محصولات تولیدی شهرستان در سطح استان و کشور
- * همچوواری با منابع آبی منطقه زاگرس که با برنامه ریزی و تأمین اعتبار کافی امکان تأمین آب برای بسیاری از دشتها و مناطق مستعد توسعه باغات وجود دارد
- * وجود اراضی ملی و دولتی جهت ساماندهی به سوی سیاستهای نظام درجهت ایجاد اشتغال و تولید
- * استعداد مناسب بخش باغانی شهرستان برای ایجاد اشتغال مولد و پایدار
- * وجود مزیت نسبی در صادرات و ارز آوری محصولات تولیدی منطقه
- * امکان تأمین علوفه مورد نیاز از استانهای همچووار با توجه به موقعیت مکانی شهرستان شهرضا
- * وجود باغداران علاقمند ، خوش ذوق و پر تلاش که در زمینه تولید انواع محصولات کشاورزی و باغی
- * وجود بستر مناسب جهت ارتقاء سطح آموزشی بهره برداران دام و طیور و آبزیان و زنبور عسل .
- * وجود بستر مناسب جهت ارتقاء سطح کمی و کیفی مجتمع های تولیدی دام و طیور .

ب - تهدیدها :

* مشکل کمبود آب .

* پراکندگی و کوچک بودن و عدم تسطیح اراضی کشاورزی.

* کمبود وسایل و بالا بودن هزینه حمل و نقل محصولات کشاورزی.

* کمبود ماشین آلات کشاورزی وادوات و لوازم یدکی وابسته به آن.

* نوسان صادرات محصولات و عدم ثبیت قیمتها.

* کمبود نزولات آسمانی ، دوره خشکسالی طولانی و پراکنش نامناسب زمانی و مکانی بارش ها

* بروز حوادث غیر مترقبه از جمله سرمازدگی ، تگرگ و خشکسالی که همه ساله در بخشهايی از شهرستان و در برخی سالها در کل شهرستان خسارت قابل توجهی به تولیدات بخش وارد می نماید
* سطح پائین تکنولوژی و وجود روشهای سنتی در فعالیت های بخش .

* واقع شدن بخش وسیعی از شهرستان در منطقه نیمه خشک که امکان توسعه باغات را علیرغم وجود اراضی مستعد با چالش مواجه نموده است

* کمبود منابع سرمایه برای گذاری در امور زیر بنایی باغبانی ، اصلاح و نوسازی باغات قدیمی و غیر فنی، توسعه تحقیقات باغبانی و توسعه بازار و بازرگانی محصولات باغبانی

* عدم رعایت اصول فنی و بهداشتی در بعضی از واحدهای تولیدی دامی

* قرار گرفتن شهرستان در منطقه کم آب و ممنوعه آبی و بالطبع عدم صدور مجوزهای بهره برداری جهت فعالیتهای دام و طیور جدید

ج- نقاط قوت :

* استعداد مناسب بخشهاي باغبانی ، کشاورزی و دام روستا برای ایجاد اشتغال مولد و پایدار

* وجود دامداران، باغداران و کشاورزان علاقمند ، خوش ذوق و پرتلاش که در زمینه تولید انواع محصولات کشاورزی و باغی و دامی صاحب نظر و پیشرو می باشند

* کیفیت مناسب آب روستا ها جهت اجرای برخی طرحها نظیر گلخانه

د- نقاط ضعف :

* علیرغم توسعه امکانات حتی در روستاهای دورافتاده، علاقه کاذب روستاییان به فرهنگ شهرنشینی و در نتیجه مهاجرت آنان به شهرها

* بحران عدم وجود نیروی کار در آینده نزدیک در روستاهای

* اعمال هرگونه سیاستهایی که باعث سرخوردگی تولید کننده ها و مهاجرت آنان از روستا گردد

* پایین بودن سرانه زمین و کوچک بودن ابعاد قطعات

۵ - پیشنهادات:

- * رسیدن به این باور که زیر بنایی ترین بخش اقتصادی کشور، کشاورزی می باشد و معطوف نمودن دیدگاهها به این سمت
- * انتقال آب از خارج شهرستان وقراردادن روستا هادر طرح آبرسانی
- * ارایه تسهیلات مکفى جهت اجرای طرح های بهینه سازی مصرف آب در بخش کشاورزی
- * برنامه ریزی جهت یکپارچه سازی اراضی کشاورزی.
- * برنامه ریزی جهت به فعل درآوردن پتانسیل های موجود
- * تامین وسائل وادوات و برنامه ریزی جهت کاهش هزینه حمل و نقل محصولات کشاورزی.
- * اتخاذ تدابیر لازم جهت ثبت قیمت محصولات تولیدی بخش.

نیازها

- * تامین اعتبار جهت مرمت و بازسازی قنوات که عموما در روستاهای واقع شده اند
- * تامین اعتبار جهت احداث کانالهای آبیاری عمومی با استفاده از اعتبارات استانی و ملی و همچنین ارائه تسهیلات ارزان قیمت برای احداث کانالهای آبیاری خصوصی به منظور صرفه جویی در مصرف آب و افزایش راندمان آبیاری
- * جذب سرمایه گذار به منظور ایجاد واحدهای صنایع تبدیلی بویژه در شهرکهای صنعتی روستایی شایان ذکر است امکان ارائه تسهیلات برای این مقوله از طریق سازمان جهاد کشاورزی وجود دارد
- * با توجه به سیاستهای وزارت متبوع در حال حاضر ارائه اعتبار برای طرحهای آبیاری تحت فشار و تسهیلات برای احداث گلخانه ها وجود دارد لذا می طلبند همه عزیزان در سایر دستگاههای اجرایی نسبت به ترغیب بهره برداران جهت استفاده از مساعدت های دولت خدمتگزار ، این مدیریت را یاری نمایند.